

Osaamisen sanoittamisen opas

- tietoa ja tehtäviä -

Oppaan on koonnut:

Urapalvelut

Sisällysluettelo

Osa 1: Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen	2
Mitä osaaminen on?	3
Mitä osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen on ja miksi se on tärkeää?	3
Tehtäviä osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tueksi	5
Tehtävä 1: Ammatillisen osaamisen käsi	5
Tehtävä 2: Osaamisen mindmap	5
Tehtävä 3: Kokemukset osaamisen ja vahvuuksien lähteenä	5
Tehtävä 4: Osaamisen kehä	6
Tehtävä 5: Osaamisen kartoittamisen neljä tapaa	6
Tehtävä 4: Erilaisia persoonallisuustestejä	7
Tehtävä 5: Kehu!	8
Hyödyllisiä linkkejä	8
Laurean urapalvelut osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tukena	8
 Osa 2: Työelämän osaamisvaatimusten tunnistaminen	9
Mitä työelämän osaamisvaatimusten tunnistamisella tarkoitetaan ja miksi se on tärkeää?	9
Tehtäviä työelämän osaamisvaatimusten tunnistamisen tueksi	9
Tehtävä 1: Työnantajien odotukset työntekijältä	9
Tehtävä 2: Osaamisvaatimusten purku työpaikkailmoituksista	9
Esimerkkilistoja työelämätaidoista ja luonteenpiirteistä	10
 Osa 3: Tulevaisuuden osaamistarpeet	10
TOP 10- taidot tulevaisuuden työelämässä	Error! Bookmark not defined.
Tärkeimmät tulevaisuuden osaamiset vuonna 2035	11
Mistä voin itse etsiä tietoa tulevaisuuden osaamistarpeista työelämässä?	14

Osa 1: Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen

Mitä osaaminen on?

Osaaminen, taidot, kyvykkyys, pätevyys tai asiantuntemus. Rakkaalla lapsella on monta nimeä, joka kuvaa yksilön ainutlaatuista osaamisprofiilia. Osaamisen yksiselitteinen määrittely on haastavaa, mutta osaamisen katsotaan koostuvan tiedoista, taidoista, kokemuksista, asenteista ja verkostoista. Tietoa meille karttuu niin opinnoista kuin käytännön tekemisestä. Työkokemus, elämäkokemus ja harrastukset tuottavat meille kokemusta. Ajan tasalla pysymistä ja yhteiskunnassa tapahtuvien asioiden seuraamista kuvaillaan usein verkostoiksi.

Kaikki osaaminen on tärkeää ja arvokasta, mutta nyky-yhteiskunnassamme kaivataan erityisesti kykyä oman osaamisen hyödyntämiseen, muiden kanssa vuorovaikutukseen, joustavuuteen, oppimiseen, vaikuttamiseen sekä yrittäjämäiseen toimintaan.

Osaaminen ei aina ole ”näkyvää” vaan voi olla ns. piilossa olevaa osaamista. Tämän hiljaisen tiedon tunnistaminen on arvokasta. Näkymätön osa on yksilön motiivit, minäkuva ja yksilölliset ominaisuudet. Myös näkyvää osaa voi olla vaikeaa tunnistaa, mutta tähän oppaaseen olemme koonneet erilaisia tehtäviä helpottamaan osaamisen tunnistamista.

Lähde: [Opintokeskus Sivis: osaamisen tunnistaminen](#)

Mitä osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen tarkoittaa ja miksi se on tärkeää?

Erityisesti meillä suomalaisilla on taito huomata omat puutteemme. On helppo kehua ja kannustaa toista ihmistä, mutta kun omasta tekemisestä pitäisi nostaa esiin taitoja, ei osata sanoa mitään.

Omasta osaamisesta kertominen ei ole retostelua, kun väitteesi osaamisestasi perustuvat **faktoihin, saamaasi palautteeseen, lukuihin ja konkreettisiin esimerkkeihin.**

Lähde: [Loimu verkkolehti](#)

Osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen on tärkeää, jotta erottaudut työnhaussa ja tiedät, mitä osaamista sinulla jo on ja mitä osaamista olisi hyvä hankkia lisää.

On myös hyvä muistaa, että oman osaamisen tunnistamista on syytä tehdä koko ajan myös ammatillisen kehittymisen näkökulmasta ja erityisesti asiantuntijatehtävissä on tärkeää osata sanoittaa omaa osaamistaan. Esimerkiksi kehityskeskusteluihin kannattaa valmistautua pohtimalla omaa osaamistaan, missä haluaisi/pitäisi kehittyä, jotta saavuttaisi tavoitteita uralla. On tärkeää, että osaa sanoittaa tätä esimiehelle, jotta hän myös ymmärtää osaamisesi. Näin ollen oman osaamisen sanoittaminen on tärkeä osa omaa urasuunnittelua.

Osaaminen on iso kokonaisuus, joka koostuu monenlaisista hankituista taidoista, tiedosta, ominaisuuksista ja persoonallisuuden piirteistä. Osaamista voidaan myös jaotella eri tavoin,

mutta työelämässä yksi tapa on jakaa osaaminen ammatilliseen osaamiseen, yleisiin työelämätaitoihin ja itsensä johtamisen taitoihin.

Ammatillinen osaaminen: koulutuksen ja työkokemuksen kautta syntynyttä omaan ammattiin tai työhön liittyvää osaamista.

Yleiset työelämätaidot: Taitoja, joita tarvitaan missä tahansa ammatissa tai työssä. Nämä muuttuvat ja vaihtelevat enemmän ajan myötä, eivät niinkään tehtävittäin tai toimialoittain. Yleisiä työelämätaitoja ovat esimerkiksi ongelmanratkaisukyky, verkostoitumisen taidot ja yhteistyötaidot.

Itsensä johtamisen taidot: usein ihmisen luontaisia taitoja, joita voi myös oppia. Näihin taitoihin lukeutuvat esimerkiksi ajanhallinnan taidot, toiminnan ohjaaminen ja suunnittelu sekä oman toiminnan arviointi.

Lähde: Ekonomit.fi

Osaaminen voidaan jakaa vieläkin pienempiin osiin myös esimerkiksi käyttämällä Eric Carverin vuonna 2006 tekemää jaottelua. **Tämä jaottelu jakaa osaamiset seuraaviin osa-alueisiin:**

- Asiantuntijuus & oman alan substanssiosaaminen
- Viestintätaidot
- IT- osaaminen
- Kaupallinen/taloudellinen osaaminen
- Kansainvälinen osaaminen
- Sosiaaliset taidot
- Yleiset työelämätaidot

Kun olet saanut hahmoteltua omat vahvuutesi ja osaamisesi esimerkiksi Carverin jaottelun mukaan, voit siirtyä osaamisesi konkretisoitumiseen. Työhaussa ja työhaastattelussa sinua ei tunneta ja sinun tulee vakuuttaa mahdolliset työnantajat osaamisestasi lyhyessä ajassa. Tämän vuoksi konkreettiset esimerkit ja tarinat, luvut ja numerot sekä muilta saatu palaute on hyvä väline konkretisoimaan osaamistasi.

Lähde: Loimun verkkolehti

Tehtäviä osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tueksi

Seuraavassa on esiteltynä erilaisia tehtäviä ja apukeinoja oman osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tueksi. Kaikkia ei tarvitse tehdä, vaan voit valita mieluisimman lähestymistavan oman osaamisen tunnistamista ja sanoittamista varten.

Tehtävä 1: Ammatillisen osaamisen käsi

Piirrä paperille käsi, joka kuvaa kuutta eri osaamisen osa-aluetta. Osa-alueet ovat tahto, tieto, taito, kokemus, verkostot ja voimavarat. Vihreällä merkitään ne taidot, jotka hallitset hyvin ja punaisella ne, joita on tarkoitus kehittää.

Tehtävän tavoitteena on kartoittaa omaa osaamista ja suunnitella osaamistavoitteita. Lisäksi sitä voidaan hyödyntää osaamisen arviointiin ja soveltaa esimerkiksi aiemmin opitun osaamisen tunnistamiseen. Tehtävälomake ja esimerkki löytyy OSATA-hankkeen [nettisivuilta](#).

Lähde: [OSATA- hanke](#)

Tehtävä 2: Osaamisen mindmap

Tee mindmap elämästäsi paperille tai sähköisesti esim. Flingaa tai Miroa käyttäen. Laita itsesi mindmapin keskiöön ja sen ympärille elämäsi kuuluvia osa-alueita (esim. perhe, ystävät, harrastukset, työ).

Tämän jälkeen pohdi, millaista osaamista olet hankkinut toimiessasi näillä osa-alueilla ja kirjaa ne mindmapiin. Samalla voit pohtia, millä tavalla opitut asiat kytkeytyvät opiskelemaasi alaan tai mitä hyötyä niistä voisi olla opiskelemaasi alan työtehtävissä.

Tavoitteena on saada käsitys omista vahvuuksista ja taidoista sekä siitä, miten osaaminen on hankittu. Tehtävälomake ja esimerkki löytyy OSATA-hankkeen [nettisivuilta](#).

Lähde: [OSATA- hanke](#)

Tehtävä 3: Kokemukset osaamisen ja vahvuuksien lähteenä

Tämän tehtävän avulla hahmotat, miten osaaminen ja vahvuutesi löytyvät erilaisten kokemusten kautta. Tee kolme saraketta. Otsikoiksi voit laittaa kokemus, kertynyt osaaminen ja vahvuudet & onnistumiset.

Kokemus- sarakkeeseen palauta mieleesi koulutuksen, harrastusten ja työkokemuksen kautta tullutta kokemuspääomaasi.

Tämän jälkeen siirry seuraavaan sarakkeeseen. Kertynyt osaaminen- sarakkeeseen kirjaa, mitä osaamista olet kyseisissä tehtävissä tarvinnut? Millaista osaamista olet kokemuksesta saanut?

Viimeisessä sarakkeessa pääset kirjaamaan vahvuuksia ja onnistumisia. Kirjaa sarakkeeseen, mikä tai mitkä osaamisalueet kuuluvat omiin vahvuuksiisi? Millaisia onnistumisia olet kokenut?

Tutusta tarkemmin harjoitukseen: [Work Smart](#)

Tehtävä 4: Osaamisen kehä

Voit lähteä hahmottelemaan omaa ammattitaidon ja asiantuntijuutesi kehittymistä myös tekemällä niistä ns. osaamisen kehän. Kehän avulla sinun on helpompi hahmottaa, mitä taitoja sinulla jo on ja mitä taitoja tulisi vielä hankkia lisää.

Kehän keskellä on ammatillinen sinä. Sisimmällä kehällä on osaamisen jaottelu, esimerkiksi seuraavasti: yleiset työelämätaidot, sosiaaliset taidot, viestintätaidot, tekniset taidot, kaupallinen & taloudellinen osaaminen sekä kansainvälinen osaaminen.

Seuraavalla kehälle kirjoitat taidot, joita sinulta jo löytyy. Uloimmalle kehälle kirjaa taitoja, joita haluat joko kehittää tai joita haluat saavuttaa. Kirjoita uloimman kehän viereen myös suunnitelmaa, miten aiot hankkia uutta osaamista.

Tutusta tarkemmin harjoitukseen : [Work Smart](#)

Tehtävä 5: Osaamisen kartoittamisen neljä tapaa

Kysy itseltäsi ja verkostoltasi seuraavat kysymykset, pohdi onnistumistarina ja kirjaa nämä kaikki ylös. Tehtävä auttaa sinua kartoittamaan osaamistasi sekä omasta että muiden näkökulmasta.

1. Kysy itseltäsi

Ihmiset viihtyvät usein nimenomaan sellaisten asioiden parissa, joissa he ovat hyviä. Tunnista omaa osaamistasi kysymällä itseltäsi: Mitä asioita tehdessä viihdyt? Milloin koet oivalluksen hetkiä? Mitä asioita teet pelkästä tekemisen ilosta? Mitä tekisit, jos ei olisi mitään rajoituksia, esimerkiksi rahaa?

2. Kysy muilta

Muut ihmiset näkevät osaamisemme usein selvemmin kuin me itse ja pystyvät sanoittamaan sitä osuvammin. Voit kysyä muilta omista vahvuuksistasi tai pohtia, mitä muut sinulle viestivät: Mistä saat hyvää palautetta? Millaisissa asioissa sinulta pyydetään apua? Näiden kysymysten

vastausten perusteella pääset osaamisesi ytimeen ja huomaat itsellesi itsestään selvien asioiden merkityksen.

3. Kerro tarina onnistumisesta

Onnistumistarina on oiva tapa oman osaamisen sanoittamiseen. Kerro tarina itsellesi ja nauhoita se. Puheessa käytetään usein sellaisia sanoja ja ilmaisuja, jotka unohtuvat, kun kynä otetaan käteen. Voit myös kertoa tarinan jollekin toiselle ja pyydä häntä kuunnellessaan kirjaamaan ylös taitoja ja osaamisia, mitä hän kuulee tarinassasi. Nämä voivat usein poiketa paljonkin siitä, mitä itse tarinan osaamisina ajattelit.

4. Kirjaa ajatukset paperille

On hyvä kirjata paperille tai sähköisesti ylös itse oivaltamiasi ja muilta kuulemiasi osaamisia. Kirjaaminen toimii muistiinkirjoittamisen lisäksi myös ajatusten kirkastajana. Kun olet kirjannut osaamiset ylös, voit pohtia, voisiko osaamisia purkaa pienempiin osa-alueisiin ja mitkä ovat ne osaamiset ja vahvuudet, joilla erotut työhaussa muista.

Lähde: [Ekonomit.fi](https://ekonomit.fi)

Tehtävä 4: Erilaisia persoonallisuustestejä

Internetistä löydät paljon erilaisia persoonallisuustestejä, joiden avulla oman osaamisen tunnistaminen voi helpottua. Muistathan, että testit ovat suuntaa antavia, eivät ehdottomia totuuksia.

Joharin ikkuna

Joharin ikkuna on testi, jossa valitset itseäsi kuvaavia luonteenpiirteitä. Tämän jälkeen pyydät, että joku verkostostasi valitsee sinua kuvaavia luonteenpiirteitä. Näin saat arvokasta tietoa siitä, miten muut näkevät sinut.

Belbinin tiimiroolitesti

Tässä testissä vastaan väittämiin sen mukaan, miten toimit eri tilanteissa. Vastaustesi perusteella saat käsityksen siitä, millaisen roolin otat tiimissä.

Viacharacter- monivalintatesti

Tämän testin perusteella näet, mihin järjestykseen 24 ominaisuutta asettuvat kohdallasi.

16Personalities- testi

Tämä testi antaa sinulle selkeän kuvauksen siitä, millainen ihminen olet ja miksi teet asioita, kuten teet.

Tehtävä 5: Kehu!

Lähes aina on paljon helpompi tunnistaa toisten vahvuuksia kuin omia, joten kannattaakin pyytää apua omilta verkostoiltaan. Nyt voit aloittaa kertomalla itse muille heidän vahvuuksistaan www.mykehu.fi sivuston kautta ja voit vastaanottaa kootusti muiden kertomia vahvuuksiasi.

Hyödyllisiä linkkejä

1. [Oman osaamisen tunnistaminen \(peda.net\)](http://peda.net)
2. [Osaamisen paikka](#)
3. [Osaamisen ennakointifoorumi - Osaamiskorttipakka \(oph.fi\)](#)

Laurean urapalvelut osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tukena

Voit saada myös Laurean urapalveluilta tukea osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen. Urapalvelut järjestävät lukukausittain osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen työpajoja niin vähäisesti työkokemusta omaaville opiskelijoille kuin alanvaihtajille. Työpajojen aikataulut löydät JobTeaserista.

Mikäli et pääse osallistumaan työpajaan tai seuraavaa työpajan ajankohtaa ei ole tiedossa, löydät työpajoista myös tallenteet JobTeaserista. Urapalvelut ovat lisänneet myös JobTeaseriin sisältöä liittyen osaamisen tunnistamiseen, joten myös näitä materiaaleja kannattaa hyödyntää.

Muistathan, että mikäli tarvitset apua tai neuvoa osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen tueksi, voit varata uraohjausajan Laurean urapalveluiden asiantuntija Sanna Penttiseltä.

Löydät työpajojen aikataulut, työpajojen tallenteet, lisämateriaalin ja uraohjauksen ajanvarauskalenterin JobTeaserista kohdasta "Laurean uravinkit".

Osa 2: Työelämän osaamisvaatimusten tunnistaminen

Mitä työelämän osaamisvaatimusten tunnistamisella tarkoitetaan ja miksi se on tärkeää?

Oman osaamisen tunnistamisen ja sanoittamisen lisäksi on myös tärkeää tutustua siihen, mitä taitoja ja osaamisia työelämä ja työnantajat toivovat ja odottavat.

Kun teet oman osaamisen tunnistamisen lisäksi myös työelämän osaamisvaatimusten tunnistamista, pysyt ajan tasalla työelämän osaamisvaatimuksista ja sitä kautta olet työnhakijana vahvemmillä, kun sinulla on käsitys siitä, mitä työelämässä työnhakijoilta toivotaan ja vaaditaan.

Työelämän osaamisvaatimuksia tunnistamalla sinulla on etulyöntiasema pitää omalta osaltasi yllä sitä osaamista, mitä työelämässä tarvitaan ja toisaalta mikäli sinulta puuttuu jokin työelämässä vaadittu taito, työelämän osaamisvaatimuksia tunnistamalla tulet näistä taidoista tietoiseksi ja pystyt tekemään suunnitelmaa, miten itse voisit hankkia kyseistä osaamista.

Tehtäviä työelämän osaamisvaatimusten tunnistamisen tueksi

Tehtävä 1: Työnantajien odotukset työntekijältä

Varsinkin silloin, kun opiskelet uutta alaa ja työkenttä on tuntematon, voi olla hyvä tutustua työnantajien odotuksiin lukemalla läpi alan työpaikkailmoituksia. Näin saa käsityksen siitä, millaisia ominaisuuksia työnantajat arvostavat ja onko näitä ominaisuuksia itsellä ja miten ominaisuuksia voisi kehittää.

Kun käyt läpi työpaikkailmoituksia, kirjaa ylös toivottuja ominaisuuksia ja se, miten ominaisuus ilmenee käytännössä työssä? Miten itse voisit tuoda kyseistä ominaisuutta esille työyhteisössä? Tee myös arviota, kuinka hyvin ominaisuus sopii sinuun ja miten voisit kehittää kyseistä ominaisuutta. Tehtävälomake löytyy [tästä](#).

Tehtävä 2: Osaamisvaatimusten purku työpaikkailmoituksista

Etsi sinua kiinnostavia työpaikkailmoituksia. Kun olet löytänyt ilmoituksia, ala purkamaan ilmoituksissa toivottuja ominaisuuksia esimerkiksi seuraavasti: substanssiosaaminen, yleiset työelämätaidot, järjestelmäosaaminen ja kielitaito.

Lajitele työpaikkailmoituksista löytämiäsi osaamisia näiden otsikoiden alle. Suositeltavaa on kirjata ylös (esim. tukkimiehen kirjanpidolla) myös se, kuinka monta kertaa kyseinen taito mainitaan löytämissäsi ilmoituksissa. Mitä useammassa ilmoituksessa sama taito tai osaaminen ilmenee, sitä tärkeämpi taito tai osaaminen on työnantajan ja työnkuvan näkökulmasta. Urapalveluiden malliesimerkki 1 työpaikkailmoituksen purusta löytyy [tästä](#).

Tarkastele, millaiset osaamiset ja taidot ilmoituksissa korostuvat. Tämän jälkeen pohdi, miten hyvin työpaikkailmoitusten osaamisvaatimukset osuvat sinuun. Tästä saat myös arvokasta tietoa opintojen suunnitteluun esimerkiksi jos sinulla ei ole osaamista sellaisista taidoista, jotka korostuvat työelämän osaamiskartassa, voit miettiä miten voisit hankkia kyseisiä taitoja/osaamista esimerkiksi opintojen aikana.

Voit jatkaa osaamiskartan kanssa työskentelyä etsimällä kartasta omia osaamiasi ja vahvuuksiasi. Tämän jälkeen pohdi ja kirjoita näihin konkreettisia esimerkkejä, jotka kuvaavat rekrytoijalle osaamistasi. Urapalveluiden malliesimerkki 2 löytyy [tästä](#).

Purkutehtävää on helpoin tehdä sähköisellä työkalulla, esimerkiksi Flingalla tai Mirolla. Näin tehtävää on helppo jatkaa ja täydentää jatkossa ja sen esittäminen esimerkiksi virtuaalisesti toteutettavassa työhaastattelussa on helppoa näyttää jakamalla. Mirosta on myös mahdollista saada oma kartta ulos PDF-tiedostona. Laurean opiskelijana sinulla on mahdollisuus käyttää Miroa laajemmilla oikeuksilla veloituksetta.

Vinkki!

Mikäli haluat käyttää urapalveluiden keräämiä työpaikkailmoituksia tehtävän tekoon, pääset työpaikkailmoitusten kansioon tästä: [OneDrive- työpaikkailmoitukset](#) (Huom! kansio toimii vain kirjautumalla Laurean tunnuksilla!)

Kansiossa on työpaikkailmoituksia eri aloilta viimeisen 1,5 vuoden ajalta. Osalla aloista on enemmän ilmoituksia kuin toisilla. Näiden ilmoitusten käyttö ei ole pakollista ja voit käyttää myös harjoitukseen myös itse löytämiäsi työpaikkailmoituksia.

Esimerkkilistoja työelämätaidoista ja luonteenpiirteistä

Alla on esimerkkilistoja työelämätaidoista sekä erilaisista luonteenpiirteistä. Nämä voivat auttaa sinua oman osaamisesi ja työelämätaitojesi tunnistamisessa ja sanoittamisessa.

[Esimerkkilista yleisistä työelämätaidoista](#)

[Esimerkkilista ominaisuuksista/luonteenpiirteistä](#)

Osa 3: Tulevaisuuden osaamistarpeet

Tärkeimmät tulevaisuuden osaamiset vuonna 2035

Digitalisaatio sekä työn murros heijastuvat väistämättä tulevaisuuden työelämän osaamistarpeisiin. [Opetushallituksen raportissa](#) on esitetty vuoden 2035 tärkeimpiä osaamisia, jotka pohjautuvat työelämän ja koulutuksen asiantuntijoiden ennusteisiin tulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeista. Osaamiset on jaettu geneeriseen osaamiseen, yleiseen työelämäosaamiseen ja digitaitoihin.

Geneerinen osaaminen

Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus
Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot
Ongelmanratkaisutaidot (eniten merkitystään kasvattanut taito)
Luovuus
Oppimiskyky
Monikulttuurisuustaidot
Kokonaisuuksien hallinta
Itseohjautuvuus
Eettisyys
Tiedon hallinta- ja analysointitaidot

Yleinen työelämäosaaminen

Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen (eniten merkitystään kasvattanut taito)
Digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen (eniten merkitystään kasvattanut taito)
Innovaatio-osaaminen
Henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
Digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot
Ihmisten ja osaamisen johtamis- ja valmentamistaidot
Asiakaspalvelutaidot
Liiketoimintaosaaminen
Etä- ja virtuaalipalveluiden hallinta

Tärkeimmät digitaidot

Tiedon arviointitaidot (eniten merkitystään kasvattanut taito)
Digitaalisen teknologian luova käyttötaito
Digitaalisten työkalujen soveltamiskyky
Tiedon hakutaidot
Digitaaliset kommunikointitaidot
Digitaalisten välineiden ja sisältöjen suojeleminen
Digitaaliset yhteistyötaidot
Tiedon hallintataidot
Digitaalisen sisällön uudelleenjalostamis- ja integrointitaidot
Henkilökohtaisen tiedon ja yksityisyyden suojeleminen

Kun yhdistetään yhteen taulukkoon edellä mainitut listaukset, saadaan kokonaisnäkökulma siitä, mitkä ovat **15 tärkeintä osaamista vuonna 2035**:

Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus
Tiedon arviointitaidot
Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
Digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen
Innovaatio-osaaminen
Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot
Henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
Digitaalisen teknologian luova käyttötaito
Digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot
Ongelmanratkaisutaidot
Luovuus
Oppimiskyky
Monikulttuurisuustaidot
Kokonaisuuksien hallinta

Seuraavaksi käydään läpi työelämän ja koulutuksen asiantuntijoiden antamien kommenttien pohjalta sitä, miten nämä osaamiset tarkemmin tarkoittavat.

Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen korostui erityisesti yksityisellä palvelusektorilla. Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen liitettiin palvelumuotoiluun sekä digitalisaation/automaation tarpeisiin lisätä asiakaslähtöistä ja sosiaalisia taitoja edellyttävää näkökulmaa.

Kestävän kehityksen periaatteiden tuntemus nousi esille erityisesti teollisuuden toimialoilla, sillä kestävä kehitys nähtiin isona tulevaisuuden haasteena. Teemaan liittyy niin moraaliset kuin eettisetkin teemat, mutta myös liiketoiminnan ja tuotannon kehittämiseen liittyvät haasteet. Osaamisen näkökulmasta pidetään tärkeänä hallita perusperiaatteet kestäväan kehitykseen.

Tiedon arviointitaitoja pidettiin kansalaistaitona, johon liittyy vahvasti tiedon kriittinen arviointi. Tähän liitettiin myös data-analytiikka ja tietomassojen hyödyntäminen.

Digitaalisten ratkaisujen ja alustojen hyödyntämisosaaminen nähtiin toisiinsa sidoksissa olevina taitoina. Näihin taitoihin liitettiin vahvasti myös **digitaalisten taitojen luova käyttötaito**, jonka merkitys korostui erityisesti teollisilla aloilla.

Osaksi aiempaa digikokonaisuutta kuuluu myös **digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot**, joiden avulla on mahdollista hahmottaa, miten toimintojen automatisointia

voidaan hyödyntää tehokkaasti. Digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot nähtiin spesifinä, rajatuissa tehtävissä tarvittavana osaamisena.

Vuorovaikutus-, viestintä- ja kommunikointitaidot näyttäytyvät erityisesti palvelusektorilla. Digitalisaation nähtiin tekevän näistä taidoista erityisen merkittäviä, sillä automaation nähtiin lisäävän tarvetta sosiaaliselle kanssakäymiselle.

Innovaatio-osaaminen kytkettiin luovuuteen, systemaattisuuteen ja oman työn kehittämiseen, jonka merkityksen nähtiin kasvavan taloudellisten näkökulmien painoarvon kasvun myötä.

Ongelmanratkaisutaitoihin liitettiin mm. kokonaisuuksien hallinta automaation hoitaessa pienemmät tehtävät sekä reagoitakykyyn.

Kuten jo edellä todettiin, **luovuus** liitettiin vahvasti innovaatio-osaamiseen mutta myös moniammatillisuuteen. Siinä missä luovuus on kulttuurialojen osaamisen ydintä, esille nousi myös arjen luovuus. Innovointi ja luovuus ovat yhdessä tärkeitä liiketoimintaa kehittäessä. Tärkeänä huomiona esille nousi myös erottautumisen tarve, joka nostaa luovuutta uudelle tasolle.

Kokonaisuuksien hallinta kytkettiin osaksi yleisempiä kokonaisuuksia ja niiden hallintaa automaation hoitaessa pienemmät tehtävät. Kokonaisuuksien hallinta yhdistettiin myös projektinhallintaan.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämiseen ja johtamiseen puolestaan linkittyi vahvasti elinikäinen oppiminen ja digitalisoitumisen haasteet. Osaamisen kehittämiseen liittyy myös oppimiskyky- ja halu. **Oppimiskyvyn** osalta oleellisena taitona nähtiin kyky oppia pois vanhoista malleista, oppimisherkkyydestä huolehtiminen sekä muutosvalmiudet.

Monikulttuurisuustaitojen merkitys nähtiin lisääntyvän, sillä työyhteisöt ovat koko ajan enemmän ja enemmän kansainvälisiä.

Tulevaisuuden osaamisrakenteen ydinosamista voidaankin havainnollistaa seuraavalla kuvalla:

Lähde: [Osaaminen 2035: Opetushallitus 2019](#)

Mistä voin itse etsiä tietoa tulevaisuuden osaamistarpeista työelämässä?

Kannattaa tutustua ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen uraseurantakyselyn tuloksiin, joihin kootaan arvokasta tietoa esimerkiksi juuri työssä tarvittavasta osaamisesta. Löydät uraseurantakyselyn valtakunnalliset vastaukset [täältä](#). Laureasta valmistuneiden opiskelijoiden vastauksia tulevaisuuden osaamistarpeista pääset tarkistelevaan **Jobteaserista** → **Laurean uravinkit** → **työllistymistietoa aloittain** → **uraseuranta**